

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Vincze Gergely Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - dr. Horváth Péter ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve** (címe) I. rendű és **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű, a személyesen eljáró **III.rendű alperes neve** (címe) III. rendű alperesek ellen vezető tisztségviselő helytállási kötelezettségének megállapítása iránt indított perében aTörvényszék 2016. május hó 4. napján kelt számú ítélete ellen a felperes részéről 77., az I-II. rendű alperesek részéről 76. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében részben megváltoztatja, mellőzi a II. rendű alperes elsőfokú perköltség megfizetésre kötelezését, és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 95.250,- (kilencvenötezer-kettőszázötven) forint, a II. rendű alperesnek 36.600,- (harminchatezer-hatszáz) forint elsőfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 napon belül 62.825,- (hatvankettőezer-nyolcszázhuszonöt) forint, a II. rendű alperesnek 15 napon 47.000,- (negyvenhétezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a Cstv. 33/A. §-a alapján megállapította, hogy a II. alperes, mint a T. Kft. „f.a.” törölt gazdálkodó szervezet vezetője, a gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2010. január 23-i bekövetkeztét követően az ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembe vételével látta el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona 270.000,- forinttal, csökkent. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy vagyoni biztosíték címén fizessen be a.....Törvényszék Gazdasági Hivatala letéti számlájára 270.000,- forintot. A keresetet II. rendű alperessel szemben ezt meghaladóan, az I. és III. rendű alperessel szemben pedig teljes egészében elutasította, és kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 50.085,- forint részperköltséget.

Az I. rendű alperessel szembeni keresetet elutasító döntését azzal indokolta, hogy a felperes nem bizonyította, hogy az I. rendű alperes ügyvezetése alatt - 2009. december hó 20. napjáig - a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezett volna, az igazságügyi könyvszakértő véleményére figyelemmel - a tartozások fedezetül szolgáló likvid vagyon alapján - a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját 2010. január hó 23. napján állapította meg. Utalt arra is, hogy az I. rendű alperes ügyvezetése alatti tagi kölcsön visszafizetés a

társaságnál vagyonsökkenést nem okozott, de felperes nem bizonyította azt sem, hogy az I. rendű alperes a II. rendű alperes ügyvezetése alatt, mint árnyékdirektor a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt.

A III. rendű alperessel - mint árnyékdirektorial - szembeni kereset elutasítása körében az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a III. rendű alperes a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt.

A II. rendű alperes tekintetében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a II. rendű alperes nem tett eleget a Cstv. 31. §-ban foglalt kötelezettségének, ezért a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerinti vélelem fennáll, azt kell vélelmezni, hogy az utolsó ismert vagyoni helyzethez képest a felszámolás kezdő időpontjára bekövetkező vagyonsökkenés a vezető tisztségviselő hitelezői érdekeket sértő magatartásának az eredménye. Kiemelte, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2010. január 23-i időpontját követő kifizetések vagyonsökkenést eredményeztek, de a II. rendű alperes részére tagi kölcsön törlesztés címén kifizetett 270.000,- forintot kivéve a gazdálkodó szervezet tevékenységi körébe tartozó, annak működésével összefüggő kifizetések voltak, ezért kizárólag 270.000,- forint vagyonsökkenés tekintetében áll fenn a II. rendű alperes felelőssége. Utalt arra, hogy a Pp. 3. § (2) bekezdése szerinti kérelemhez kötöttség elvére is tekintettel - mivel a felperes a tagi kölcsön visszafizetésére hivatkozott - nem vette figyelembe a vagyonsökkenés mértéke körében az alperesek által a peres eljárás során csatolt, 2013. évben elkészített, 2009. évi mérleg eszköz adatait. Megjegyezte, hogy az igazságügyi szakértői szakvélemény szerint a mérleg rossz, tárgyi eszköz leltárral alá nem támasztott. Megállapította, hogy a felperes 9 % mértékben lett pernyertes, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte a II. rendű alperest a felperes által előlegezett szakértői díj, lerótt illeték és ügyvédi munkadíj 9 %-a megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes, az I. és II. rendű alperesek terjesztettek elő fellebbezést.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és annak megállapítását kérte, hogy az I. és III. rendű alperesek 1.302.890,- forint, az I-II-III. rendű alperesek 1.754.473,- forint vagyonsökkenésért felelnek, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra, és új határozat hozatalára utasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete nem 2010. január hó 23. napján, hanem azt megelőzően, több alkalommal - 2009. március hó 23., 2009. augusztus hó 6., 2009. november hó 5. napja - is bekövetkezett, mivel az adós tartozásai pénzeszközeit meghaladták. Sérrelmezte, hogy az igazságügyi könyvszakértő a Cstv. 33/A. § utolsó fordulata szerinti előreláthatóságot nem vizsgálta. Kiemelte, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet már az I. rendű alperes ügyvezetése alatt bekövetkezett, ennek ellenére az I. rendű alperes saját maga részére tagi kölcsönöket fizetett vissza, ami vagyonvesztést okozott. Kifejtette, hogy az I. rendű alperes tisztsége megszűnése után árnyékigazgató volt, érdemi döntéseket hozott, ténylegesen továbbra is ellátta a társaság vezetését. Utalt arra, hogy a II. rendű alperes semmilyen konkrét, a céggel kapcsolatos kérdésre nem tudott nyilatkozni, ténylegesen névleges ügyvezető, stróman volt. Hivatkozott arra, hogy az adós vagyona - az alperesek által csatolt mérleg szerint - 2009 decemberében 3.467.000,- forint eszköz, 2010. december 31. napján 3.517.000,- forint eszköz volt, mellyel a II. rendű alperes a felszámolás során nem számolt el. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a III. rendű alperes is árnyékigazgatóként vett részt a társaság működtetésében.

Az I-II. rendű alperesek az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, a II. rendű alperes részperköltség marasztalásának 17.145,- forintra mérséklését, és a felperes kötelezését kérték az I. rendű alperes javára 150.000,- forint + ÁFA, a II. rendű alperes javára 136.500,- forint + ÁFA

részperkölség megfizetésére. Hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság a II. rendű alperes részére teljes személyes költségmentességet engedélyezett, ezért a II. rendű alperes nem kötelezhető a felperes által lerótt illeték és előlegezett szakértői díj megfizetésére. Kiemelték, hogy az I. rendű alperes 100 % mértékben, a II. rendű alperes 91 % mértékben pernyertes lett, ezért az elsőfokú bíróságnak a felperest kellett volna köteleznie az I-II. rendű alperes javára perköltség megfizetésére.

A felperes fellebbezése nem megalapozott, az I. rendű alperes fellebbezése megalapozott, a II. rendű alperes fellebbezése részben megalapozott.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárás iratai (36. sorszám alatti igazságügyi szakértői vélemény 12. oldal és 13. számú melléklet) alapján az alábbiakkal kiegészíti:

A T. Kft. 2010. január hó 1. napján 1.059.815,- forint pénzeszközzel rendelkezett.

A K. Bt. a 1139892. számú számlával a T. Kft. felé 2010. január hó 11. napján 2.112.500,- forint anyagköltséget számlázott le.

Az így kiegészített tényállás alapján érdemben helyes az elsőfokú bíróság döntése, a másodfokú bíróság azonban az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolását az alábbiakkal kiegészíti és módosítja:

Egyetért a másodfokú bíróság azzal, hogy az I. rendű alperes részére történt tagi kölcsönök visszafizetésekor a T. Kft. nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták, vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket. A fenyegető fizetéseképtelenséget az adós ügyvezetőjének tudata, az általa megismerhető tények szempontjából kell vizsgálni (BH2014/188.). Helyesen hivatkozott ezért a felperes arra, hogy az adós megalakulását követően több alkalommal fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került, mivel a rendelkezésre álló pénzeszköz az adott pillanatban nem nyújtott fedezetet az esedékes tartozások kiegyenlítésére. Az I. rendű alperes ügyvezetése alatt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben az I. rendű alperesnek a hitelezői érdekeket szolgálva kellett eljárnia. Ez a kötelező gazdálkodási elv mindaddig fennállt, amíg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet. Az I. rendű alperes észlelte a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetek bekövetkeztét, részéről a tagi kölcsönök nyújtása éppen ezért történt, ezzel a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetet elhárította, és biztosította az esedékes tartozások kiegyenlítését. A tagi kölcsönök révén a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet megszűnt, és a Kft. 2009 decemberében 4.764.563,- forint bevételt realizált, a társaságnak ezért volt fedezete a tagi kölcsönök visszafizetésére az I. rendű alperes részére, és az esedékes tartozások kiegyenlítésére is. A kft. 2009. december hó 20. napján 603.482,- forint tartozással szemben 610.046,- forint pénzeszközzel, 2009. december hó 31. napján a lejárt 626.879,- forint tartozással szemben 1.060.960,- forint pénzeszközzel rendelkezett, nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, ezért az I. rendű alperes mint ügyvezető felelőssége a Cstv. 33/A. §-a alapján nem állapítható meg.

Nem ért egyet azonban a másodfokú bíróság azzal, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontja 2010. január hó 23. napja volt. A fent már kifejtettek szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezik, ha az adós a tartozását esedékességgel nem képes kiegyenlíteni, mert nincs megfelelő pénzeszköze, vagy megfelelő hitele a tartozás kifizetésére, illetve nem tud

megállapodni a hitelezővel a teljesítés más módjában, a teljesítési határidő módosításában (BH.2014/188.). Az adós pénzeszköze 2010. január hó 6. napján 1.059.815,- forint volt, A K. Bt. a 1139892. számú számlával a T. Kft. felé 2010. január hó 11. napján 2.112.500,- forint anyagköltséget számlázott le, a likvid pénzeszköz a K. Bt. számlájának kiegyenlítésére már nem nyújtott fedezetet, ezért a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2010. január hó 11. napján bekövetkezett.

A II. rendű alperessel szemben - a Cstv. 31. §-ban meghatározott kötelezettségek és a beszámoló letétbe helyezésének elmulasztása miatt - a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti vélelmet alkalmazni kellett, azt kellett vélelmezni, hogy a 2010. január hó 11. napján meglévő vagyonban bekövetkezett csökkenés - amely 1.059.815,- forint, mert adós a felszámolás kezdő időpontjában vagyonnal már nem rendelkezett - a II. rendű alperes hitelezői érdekeket sértő magatartásával áll okozati összefüggésben. A II. rendű alperest a felelősség alól önmagában az a tényállítás, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetet követő kifizetések - 270.000,- forint tagi kölcsön visszafizetést kivéve - az adós kft. tevékenységi körébe tartozó, működésével összefüggő kifizetések voltak nem menti ki, mivel a kiadások indokoltsága nem igazolt. Utal a másodfokú bíróság arra, hogy ebben az időszakban az adós minimális bevételt - 57.400,- forint - realizált, ehhez képest csak üzemanyagra 105.655,- forintot költött.

Jelentősége van azonban annak a ténynek, hogy II. rendű alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte után, 2010. január hó 11. napján 2.200.000,- forint tagi kölcsönt nyújtott az adósnak. A vezető tisztségviselő felszámolás alá került adós cég vagyonsökkenéséért való helytállási kötelezettsége vizsgálata esetén az általa nyújtott tagi kölcsön nem a kimentés körében értékelendő, hanem a tekintetben, hogy az e jogcímen átadott pénzösszeg kompenzálja-e az ügyvezetői magatartás folytán bekövetkezett vagyonsökkenést (BH2015/104. BDT2016/3571. szám). A tag által - a visszatérítés feltételével - rendelkezésre bocsátott kölcsön akkor küszöbölheti ki a vagyonsökkenést, ha utóbb a tag a pénz visszakövetelésétől eltekint, az adós elleni felszámolási eljárásban hitelezői igényét nem érvényesíti. A II. rendű alperes részére a tagi kölcsönből 270.000,- forint került visszafizetésre, a II. rendű alperes az ezt meghaladó igényt a felszámolási eljárásban nem érvényesítette, az 1.059.815,- forint vagyonsökkenés ezért - 270.000,- forint kivételével - a 2.200.000,- forint tagi kölcsön befizetésével kompenzálásra került, így a II. rendű alperes Cstv. 33/A. § szerinti felelőssége nem állapítható meg.

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal a jogi álláspontjával, hogy az I. és III. rendű alperes nem minősül a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés 2. mondata szerinti árnyékdirektornak. Az I. és III. rendű alperesekkel szemben a felperesre hárult annak bizonyítása, hogy a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakoroltak az alperesek. A felperes azonban nem jelölt meg olyan konkrét, az I. és III. rendű alperes befolyása folytán született döntést, határozatot, amelynek következménye volt a hitelezői érdekek sérelme. Önmagában az, hogy a házastárs III. rendű alperes, illetve a testvér I. rendű alperes mint családtag tudomással bírt a kft. ügyeiről, esetlegesen az ügyek intézésében is részt vesz, nem alapozza meg annak ténykénti megállapítását, hogy a hitelezői érdekeket sértő tevékenység a családtag döntésén alapult, annak közvetlen következménye volt, ezért felperes a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, az I. és III. rendű alperesekkel mint árnyékdirektorokkal szemben előterjesztett keresetet el kellett utasítani.

Tévesen döntött azonban az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről. Az I. rendű alperessel szemben a felperes pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az I. rendű alperes perköltsége megfizetésére. A másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (6) bekezdése alapján - figyelemmel arra, hogy a jogi képviselő azonos tényállás mellett a II. rendű

alperes jogi képviselőjét is ellátta - a kifejtett jogi tevékenységgel arányban álló munkadíjként 75.000,- forint+ÁFA, összesen 95.250,- forint elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezte a felperest az I. rendű alperes javára. A II. rendű alperessel szemben a kereset 9 % mértékben volt alapos. A felperes perköltsége összesen 556.500,- forint volt, melyből a felperes 9 % mértékre jogosult, ugyanakkor a II. rendű alperest a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (6) bekezdése szerint megállapított 75.000,- forint+ÁFA ügyvédi munkadíj 91 %-a illeti meg. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság mellőzte a II. rendű alperes elsőfokú perköltség megfizetésre kötelezését, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a II. rendű alperesnek a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján 36.600,- forint elsőfokú perköltséget. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy tévesen hivatkozott a II. rendű alperes a részére engedélyezett költségmentességre, mivel a Pp. 86. § (3) bekezdése alapján a költségmentesség nem mentesíti a felet az ellenfél javára megítélt perköltség megfizetése alól, a felperes perköltsége pedig magába foglalja az ellenérdekű fél által lerótt illetéket és az általa előlegezett szakértői költséget is.

A felperes fellebbezése alaptalan volt, ezért viseli a fellebbezési eljárás során felmerült költségeit, és köteles az alperesek perköltségének megfizetésére. A másodfokú perköltségről az I. rendű alperes vonatkozásában a másodfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint döntött, figyelembe véve az I. rendű alperes által lerótt 15.200,- forint fellebbezési eljárási illetéket is. A II. rendű alperes javára a perköltséget a Pp. 81. § szerint állapította meg, tekintettel arra, hogy a fellebbezése részben vezetett eredményre.

P é c s , 2016. november 9.

. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró